

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 87/14

Λουξεμβούργο, 19 Ιουνίου 2014

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-268/13
Elena Petru κατά Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Sibiu y Casa
Națională de Asigurări de Sănătate

Κατά τον γενικό εισαγγελέα Cruz Villalón, ένα κράτος μέλος υποχρεούται να χορηγήσει έγκριση για την παροχή ιατρικής υπηρεσίας σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης, όταν είναι αδύνατη η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας στο έδαφός του λόγω περιστασιακής και μεμονωμένης έλλειψης υλικών μέσων στις εγκαταστάσεις των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του

Αντιθέτως, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι όταν το πρόβλημα είναι διαρθρωτικού χαρακτήρα, το κράτος μέλος υποχρεούται να χορηγήσει έγκριση για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας σε άλλο κράτος μόνον όταν η έγκριση αυτή δεν θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του συστήματός του κοινωνικής ασφάλισης

Βάσει του δικαίου της Ένωσης¹, ένας εργαζόμενος μπορεί να λάβει έγκριση για να μεταβεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους προκειμένου να του παρασχεθεί εκεί η κατάλληλη για την κατάσταση της υγείας του αγωγή. Στο κράτος αυτό μπορούν να του παρασχεθούν οι απαραίτητες υπηρεσίες, όπως θα συνέβαινε αν ήταν ασφαλισμένος στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης του εν λόγω κράτους, τα δε ιατρικά έξοδα στα οποία θα υποβληθεί εκεί θα του αποδοθούν από το κράτος μέλος κατοικίας του. Το κράτος μέλος κατοικίας δεν μπορεί να αρνηθεί να του χορηγήσει τη σχετική έγκριση, όταν οι υπηρεσίες που ζητεί ο εργαζόμενος περιλαμβάνονται στις καλυπτόμενες από τη νομοθεσία του παροχές και όταν δεν μπορούν να παρασχεθούν σε εύλογο χρόνο εντός του εδάφους του, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης της υγείας του και της πιθανής εξέλιξης της ασθένειάς του.

Η Ε. Petru, Ρουμάνα υπήκοος, πάσχει από σοβαρή ασθένεια η οποία επιδεινώθηκε και, για τον λόγο αυτό, εισήχθη σε εξειδικευμένο νοσηλευτικό ίδρυμα της Τιμισοάρα (Ρουμανία), όπου διαπιστώθηκε ότι η κατάσταση της υγείας της ήταν τόσο κρίσιμη ώστε έχρηζε επείγουσας χειρουργικής επέμβασης. Κατά τη νοσηλεία της, η Ε. Petru διαπίστωσε ότι το εν λόγω νοσηλευτικό ίδρυμα παρουσίαζε έλλειψη βασικού ιατρικού υλικού και πληρότητα από πλευράς αριθμού εισαχθέντων ασθενών. Για τον λόγο αυτό και λαμβανομένης υπόψη της πολυπλοκότητας της χειρουργικής επέμβασης στην οποία έπρεπε να υποβληθεί, ζήτησε να της χορηγηθεί έγκριση προκειμένου να χειρουργηθεί στη Γερμανία.

Μολονότι η αίτησή της απορρίφθηκε, η Ε. Petru αποφάσισε εντούτοις να χειρουργηθεί στη Γερμανία. Το συνολικό κόστος της επέμβασης ανέρχεται σε 18 000 ευρώ περίπου, ποσό του οποίου την επιστροφή ζητεί από τις ρουμανικές αρχές.

Το Tribunalul Sibiu, που επιλαμβάνεται της υποθέσεως, ερωτά το Δικαστήριο αν η γενικευμένη έλλειψη βασικών ιατρικών υλικών μέσων στο κράτος μέλος κατοικίας μπορεί να θεωρηθεί ως κατάσταση στην οποία είναι αδύνατη η παροχή της ιατρικής υπηρεσίας, με αποτέλεσμα ένας υπήκοος αυτού του κράτους μέλους να μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά του να λάβει έγκριση προκειμένου η εν λόγω υπηρεσία να του παρασχεθεί σε άλλο κράτος μέλος, με επιβάρυνση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης του κράτους κατοικίας του.

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73). Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης της κύριας δίκης έλαβαν χώρα πριν από την έναρξη ισχύος της τροποποίησης που επέφερε ο κανονισμός (ΕΚ) 592/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008 (ΕΕ L 177, σ. 1).

Μολονότι υφίσταται νομολογία του Δικαστηρίου επί του ζητήματος, η υπό κρίση υπόθεση είναι η πρώτη στην οποία η ανάγκη παροχής της οικείας υπηρεσίας στον ενδιαφερόμενο σε άλλο κράτος μέλος θεμελιώνεται στην έλλειψη μέσων στο κράτος κατοικίας.

Με τις σημερινές προτάσεις του, ο γενικός εισαγγελέας Cruz Villalón εξετάζει δύο διαφορετικά ζητήματα: α) αν η ανεπάρκεια ή έλλειψη μέσων σε νοσηλευτικό ίδρυμα δύναται, υπό συγκεκριμένες περιστάσεις, να εξομοιωθεί με κατάσταση στην οποία δεν είναι δυνατή στο εν λόγω κράτος η σε εύλογο χρόνο παροχή ιατρικής υπηρεσίας η οποία καταλέγεται εντούτοις μεταξύ των παροχών που καλύπτονται από το εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και β) αν ισχύει το ίδιο σε περίπτωση που οι εν λόγω ελλείψεις ή ανεπάρκειες στα νοσηλευτικά ιδρύματα του κράτους αυτού είναι διαρθρωτικού χαρακτήρα.

Αφού υπενθύμισε ότι οι ιατρικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παρέχονται από τα εθνικά συστήματα υγείας, έχουν οικονομικό χαρακτήρα και υπόκεινται στους κανόνες περί ελεύθερης κυκλοφορίας, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι, μολονότι τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν σε προηγούμενη έγκριση την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών σε άλλο κράτος μέλος με επιβάρυνση του κράτους μέλους κατοικίας, μπορούν να αρνηθούν τη χορήγηση της εν λόγω έγκρισης μόνον εφόσον υπάρχει η δυνατότητα η ίδια ή εξίσου αποτελεσματική για τον ασθενή θεραπευτική αγωγή να παρασχεθεί εγκαίρως στο έδαφός τους.

Ο γενικός εισαγγελέας ανακεφαλαιώνει τη σχετική νομολογία, υπενθυμίζοντας ότι ένας ασθενής κράτους μέλους που είναι ασφαλισμένος σε δημόσιο σύστημα ασφάλισης έχει δικαίωμα να μεταβεί σε άλλο κράτος της Ένωσης, με επιβάρυνση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης του κράτους κατοικίας του, εφόσον η ίδια ή εξίσου αποτελεσματική θεραπευτική αγωγή μπορεί να του παρασχεθεί εγκαίρως στο δεύτερο αυτό κράτος μέλος και όχι σε εκείνο της κατοικίας του. Στις περιπτώσεις αυτές, το σύστημα ασφάλισης του ασθενούς καλύπτει τα ιατρικά έξοδά του στην αλλοδαπή. Αντιθέτως, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, ο ασθενής μπορεί να μεταβεί στην αλλοδαπή και να λάβει την υπηρεσία που θα εδικαιούτο να λάβει στο κράτος μέλος στο οποίο είναι ασφαλισμένος, στην περίπτωση όμως αυτή μπορεί να αξιώσει την απόδοση των ιατρικών εξόδων έως του ποσού που προβλέπεται στο κράτος στο οποίο είναι ασφαλισμένος και όχι σε αυτό της παροχής της υπηρεσίας.

Όσον αφορά το πρώτο ζήτημα, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι, δεδομένου ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν προβαίνει σε διάκριση ως προς τους λόγους για τους οποίους μια συγκεκριμένη υπηρεσία δεν μπορεί να παρασχεθεί σε εύλογο χρόνο, **πρέπει να γίνει δεκτό ότι μια περιστασιακή έλλειψη υλικών μέσων ισοδυναμεί με ανεπάρκεια σχετιζόμενη με ελλείψεις ιατρικού προσωπικού.** Επομένως, **το κράτος μέλος υποχρεούται να χορηγήσει έγκριση για την παροχή σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης μια ιατρικής υπηρεσίας η οποία καταλέγεται μεταξύ των παροχών που καλύπτονται από το σύστημά του κοινωνικής ασφάλισης, όταν η συγκυριακού χαρακτήρα ανεπάρκεια που διαπιστώνεται σε μια από τις νοσοκομειακές εγκαταστάσεις του καθιστά πράγματι αδύνατη την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.**

Αντιθέτως, όσον αφορά το δεύτερο εξεταζόμενο ζήτημα, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι, όταν η έλλειψη υλικών μέσων για την εκπλήρωση της επίμαχης ιατρικής παροχής είναι διαρθρωτικού χαρακτήρα, το κράτος μέλος δεν υποχρεούται να χορηγήσει έγκριση για την παροχή εντός άλλου κράτους μέλους της Ένωσης μιας ιατρικής υπηρεσίας η οποία καταλέγεται μεταξύ των παροχών που καλύπτονται από το σύστημά του κοινωνικής ασφάλισης, ακόμη και αν τούτο σημαίνει ότι ορισμένες ιατρικές υπηρεσίες δεν μπορούν πράγματι να παρασχεθούν. Το κράτος μέλος υποχρεούται να χορηγήσει την εν λόγω έγκριση μόνον όταν η έγκριση αυτή δεν θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του συστήματός του κοινωνικής ασφάλισης.

Συναφώς, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι το κράτος μέλος που βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση διαρθρωτικής έλλειψης δεν θα μπορούσε να ανταποκριθεί στα οικονομικά βάρη που θα ανέκυπταν από μαζική μετακίνηση, για λόγους υγειονομικής περιθάλψης, των δικαιούχων του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεώς του. Ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι ένας από τους περιορισμούς στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα της υγείας είναι να μην τίθενται σε κίνδυνο ούτε η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών ούτε όλες οι προσπάθειες

που καταβάλλει το κράτος μέλος κατοικίας του ασθενούς για προγραμματισμό και εξορθολογισμό στον ζωτικό αυτό τομέα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106